

УДК 811.161.2'243

*ГАЛАЙЧУК Оксана* – кандидат філологічних наук, науковий співробітник, Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка», вул. С. Бандери, 32, Львів, 79000, Україна ([ok\\_halaychuk@ukr.net](mailto:ok_halaychuk@ukr.net))

**ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-8052-6616>

**DOI:** <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2021.45.6>

**Бібліографічний опис статті:** Галайчук, О. (2021). Ілюстрований онлайн-словник національно маркованої лексики української мови: труднощі укладання. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія», 45, 61–69.* doi: 10.24919/2522-4565.2021.45.6.

## ІЛЮСТРОВАНІЙ ОНЛАЙН-СЛОВНИК НАЦІОНАЛЬНО МАРКОВАНОЇ ЛЕКСИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ТРУДНОЩІ УКЛАДАННЯ

**Анотація.** У статті розглянуто потребу створення таких допоміжних дидактичних матеріалів, використання яких допоможе у засвоєнні нового лексичного матеріалу, унаочненні невідомих чи малозрозумілих для іноземців фактів історії та культури того народу, мову якого вони вивчають. Йдеться, зокрема, про універсальні ілюстровані онлайн-словники національно маркованої лексики, які могли б стати у нагоді викладачам і вчителям української мови як іноземної, аби наочно продемонструвати студентам та учням ті реалії української культури, на які вони натраплятимуть у навчальних матеріалах, та дати про них максимально доступну інформацію. Мета цієї публікації – запропонувати ідею укладання ілюстрованого онлайн-словника національно маркованої лексики української мови. Проаналізовано праці провідних мовознавців, засвідчено суперечності й неоднозначність у трактуванні деяких термінів міжкультурної комунікації. Виявлено, що до складу словникових статей ілюстрованого онлайн-словника національно маркованої лексики української мови доречно включити безеквівалентну лексику з етнокультурним компонентом, лексичні лакуни, лексичні екзотизми, варваризми, етнографізми, які відображають особливості національно-мовної картини світу українців у галузях історії, географії, економіки, етнології, фольклору, літератури, мистецтва тощо і позначають осіб, предмети чи явища, які можна проілюструвати за допомогою рисунків чи фотографій. Запропоновано кілька варіантів відбору лексичного матеріалу для цього словника. З'ясовано, що причинами, які утруднюють укладання онлайн-словника національно маркованої чи безеквівалентної лексики української мови, є передусім розбіжності у трактуванні спеціалі-

зованої термінології та неоднозначність у класифікації цієї лексики, а також відсутність чітких критеріїв виокремлення та методики відбору матеріалу. Констатовано, що укладення такого словника є актуальним, затребуваним і вимагає якнайшвидшого втілення в життя.

**Ключові слова:** ілюстрований онлайн-словник, національно маркована лексика, українська мова як іноземна.

**HALAICHUK Oksana** – Ph.D. in Philology, Researcher, International Institute for Education, Culture and Diaspora Relations of Lviv Polytechnic National University, 32, S. Bandery str., 79000, Lviv, Ukraine (e-mail: ok\_halaychuk@ukr.net)

**ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-8052-6616>

**DOI:** <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2021.45.6>

**To cite this article:** Halaichuk, O. (2021). Iliustrovanyi onlain-slovnynk natsionalno markovanoi leksyky ukrainskoi movy: trudnoshchi ukladannia [Illustrated online dictionary of nationally marked vocabulary of the Ukrainian language: obstacles for creation]. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobyskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriiia «Filolohiia» – Problems of Humanities. «Philology» Series: a collection of scientific articles of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 45, 61–69. doi: 10.24919/2522-4565.2021.45.6 [in Ukrainian].*

## ILLUSTRATED ONLINE DICTIONARY OF NATIONALLY MARKED VOCABULARY OF THE UKRAINIAN LANGUAGE: OBSTACLES FOR CREATION

**Summary.** *The article considers the need to create such auxiliary didactic materials, the use of which will help in learning new lexical material, visualization of unknown or incomprehensible to foreigners facts of history and culture of the ethnic group whose language is studied. These include, in particular, universal illustrated online dictionaries of nationally labeled vocabulary that can be useful for teachers of Ukrainian as a foreign language to demonstrate to students the realities of Ukrainian culture they encounter in their teaching materials and to provide them with the most accessible information about those realities. The purpose of this publication is to propose the idea of compiling an illustrated online dictionary of nationally marked vocabulary of the Ukrainian language. The works of leading linguists are analyzed, which testified to the contradictions and ambiguities in the interpretation of some terms of intercultural communication. It was found that the dictionary articles of the illustrated online dictionary of nationally marked vocabulary of the Ukrainian language should include non-equivalent vocabulary with ethnocultural component, lexical gaps, lexical exoticisms, barbarisms, ethnographisms, which reflect the peculiarities of the ukrainian national-linguistic picture of the world in ethnology, folklore, literature, art, etc. and denote persons, objects or phenomena that can be illustrated with drawings or photographs. Several options of lexical material selection for this dictionary are offered. It was found that the reasons that complicate the online dictionary of nationally marked or non-equivalent vocabulary of the Ukrainian language are primarily differences in the interpretation of specialized terminology and ambiguity in the classification of this vocabulary, as well as lack of clear criteria for selection and methodology of material selection. It is stated that*

*the compilation of such a dictionary is relevant today, in demand and needs to be implemented as soon as possible.*

**Key words:** *illustrated online dictionary, nationally marked vocabulary, Ukrainian as a foreign language.*

**Постановка проблеми.** Вивчення будь-якої іноземної мови на сучасному етапі потребує нових, максимально ефективних методик і підходів. Засвоєння української мови як іноземної у цьому плані не стало винятком. Найоптимальнішим варіантом у доборі методики викладання чужоземної мови є орієнтація на індивідуальні можливості кожного учня чи студента. Проте існує потреба в матеріалах, використання яких допоможе засвоїти новий лексичний матеріал, унаочнить невідомі чи малозрозумілі для іноземця факти історії та культури того народу, мову якого він вивчає.

У статті йдеться про універсальні ілюстровані онлайн-словники національно маркованої лексики, які могли б стати у нагоді викладачам і вчителям української мови як іноземної, аби наочно продемонструвати студентам та учням ті реалії української культури, на які вони натраплятимуть у навчальних матеріалах, та дати про них максимально доступну інформацію.

В Інтернет-мережі існує словник незвичного формату, яким частково можуть скористатися вчителі української мови як іноземної (далі – УМІ) на початковому рівні навчання. Це сучасний «Фототлумачний словник української мови» (Фототлумачний словник української мови). Він має максимально просту будову: словникова стаття складається з українського слова, до якого подано його одне (або кілька) фотозображень. Зараз словник перебуває на етапі наповнення, а доповнювати його можуть звичайні Інтернет-користувачі, додаючи нові слова й відповідні світлини.

Національний аудіовізуальний інститут у Польщі створив iPSB – це онлайн-версія Польського біографічного словника, що виходить друком у Кракові, починаючи з 1935 р. Окрім біографій відомих постатей Польщі, вебсайт також пропонує мультимедійні матеріали, які відображають реалії епохи, історичний та культурний контексти до кожної персоналії (iPSB).

Звичайно, є низка друкованих та електронних словників етнокulturологічного, історичного, лінгвокраїнознавчого та інших спрямувань, словникові статті яких, проте, не супроводжують ілюстрації чи світлини. Учням та студентам, які самотужки вивчають українську мову як іноземну, буде важко зрозуміти слова чи фрази, які зовсім не перекладаються їхньою рідною мовою або потребують додаткового контексту для розуміння. Значно простіше зрозуміти такі слова, якщо позначувані ними предмети чи явища будуть зображені на малюнку або фотографії.

На жаль, такого універсального ілюстрованого Інтернет-словника безеквівалентної чи національно маркованої лексики української мови, який допоміг би учителям і викладачам УМІ унаочнити мовний матеріал із національним колоритом, на разі не створено.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Невід'ємним дидактичним складником у вивченні іноземних мов є, безсумнівно, лінгвокраїнознавчі словники. Останнім часом в українській лексикографії з'явилася низка як власне лінгвокраїнознавчих та етнокультурних словників, так і досліджень щодо аспектів їх укладання (Процик, 2007), поліфункціональності застосування (Данилюк, 2014; Ященко & Клочко, 2019) тощо.

Над дослідженням національно маркованої лексики, створенням її класифікацій, розробленням термінології у різні часи працювали такі мовознавці, як З. Попова, Й. Стернін (Попова & Стернін, 1984), Г. Томахін (Томахін, 1988), В. Костомаров (Верещагін & Костомаров, 1999), А. Бронська (Бронська, 2000), А. Волошина (Волошина, 2000), Ф. Бацевич (Бацевич, 2007), О. Тупиця, Л. Зімакова (Тупиця & Зімакова, 2011), М. Бондар (Бондар, 2015) та ін. Проте наявність великої кількості термінів на позначення етнокультурного компонента та розбіжності в їх розумінні й трактуванні стали перешкодами до створення єдиної класифікації таких національно маркованих одиниць.

**Метою статті** є запропонування ідеї укладання ілюстрованого онлайн-словника національно маркованої лексики. Завдання – виявити особливості укладання та основні перешкоди, які стоять на заваді створення такого словника.

**Виклад матеріалу.** Щоб зрозуміти, з яких мовних одиниць формувати ілюстрований онлайн-словник національно маркованої лексики, передусім необхідно з'ясувати, які групи слів до неї належать.

Наприклад, О. Тупиця та Л. Зімакова (Тупиця & Зімакова, 2011) відносять до національно маркованої лексики безеквівалентну лексику, фонову лексику, конотативні слова, екзотизми, варваризми, лакунарність, слова-реалії.

Ф. Бацевич уважає, що «лексика безеквівалентна – слова (лексеми), у значенні котрих немає спільних семантичних компонентів (сем) зі словами (лексемами) рідної мови іншого учасника міжкультурної комунікації. Її неможливо зіставити з будь-якими словами (лексемами) іншої мови; у певному сенсі ця лексика не підлягає перекладу» (Бацевич, 2007, с. 98).

Є. Верещагін та В. Костомаров зазначали, що не можна говорити ні про повну еквівалентність, ні про повну безеквівалентність лексичних одиниць, оскільки як безеквівалентні слова, так і фонові – категорія відносна, а не абсолютна. Говорити про те, чи можливо певне слово назвати безеквівалентним, можна лише стосовно якоїсь мови. При цьому нерідко трапляється, що слово, яке є безеквівалентним порівняно з лексикою мови Б, виявляється повністю еквівалентним у застосуванні до мови В. Це ж стосується і фонових слів (Верещагін & Костомаров, 1999, с. 45).

Очевидно, що у разі виокремлення безеквівалентної лексики необхідно зважати на фактор спорідненості/неспорідненості мов іноземних студентів, які вивчають українську мову. Для близькоспоріднених мов, наприклад слов'янських, деякі безеквівалентні, на перший погляд, лексичні одиниці української мови можуть виявитися відомими, і в такому разі вони втрачають свій статус

«неперекладності». Водночас для іноземців, мови яких є неблизькоспорідненими, ці ж лексичні одиниці будуть безеквівалентними і, відповідно, культурно новими.

З. Попова та Й. Стернін синонімізують терміни «безеквівалентна лексика» та «лакуна». Дослідники вважають, що, оскільки умови життя та побуту народу сприяють виникненню понять, принципово відсутніх у носіїв інших мов, то, відповідно, і в інших мовах немає однослівного словникового еквівалента для їх передачі. У такому разі слід говорити про поняття «лакуна» чи «безеквівалентна лексика» (Попова & Стернін, 1984, с. 71–72).

Фактично такої ж думки дотримується Ф. Бацевич, який вважає, що «лакуна – (лат. *lacuna* – заглибина, западина) – відсутність лексичних еквівалентів в одній із мов, які вивчаються чи зіставляються (рідній чи іноземній). Лакуни пов'язані переважно з позначенням національних, історико-культурних реалій, «культурних предметів» (Бацевич, 2007, с. 97).

О. Тупиця і Л. Зімакова хоча і погоджуються, що явище безеквівалентності має багато спільних рис з лакунарністю, проте зауважують, що різницю між ними можна все ж простежити: «БЛ (безеквівалентна лексика. – О. Г.) визначається у межах кількох (двох) мов, лакуни можуть бути в окремій мові через відсутність однослівної номінації певного поняття» (Тупиця & Зімакова, 2011, с. 256).

Деякі мовознавці схильні ототожнювати поняття «безеквівалентна лексика» та «фонова лексика». М. Бондар пропонує не робити цього, оскільки фонова лексика є частково безеквівалентною (Бондар, 2015, с. 34).

На думку Ф. Бацевича, фонова лексика – це «слова (лексеми), які несуть у собі інформацію національно-культурного характеру, потребують лінгвокультурологічного коментаря, але можуть бути перекладені іншими мовами» (Бацевич, 2007, с. 99).

Розходяться думки мовознавців і щодо того, чи є конотативна лексика синонімом до фонові лексик. А. Бронська, наприклад, вважає конотативну лексику близькою до безеквівалентної. На відміну від останньої, яку важко просто перекласти, конотативні слова «збігаються у двох мовах своїми денотатами (тобто об'єктивним змістом), але не збігаються своїми конотатами (тобто емоційно-естетичними асоціаціями). Наприклад, слово «калина» може бути перекладене іншими мовами, але для українця воно наповнене особистими спогадами й пов'язане з національною ментальністю (Бронська, 2000, с. 43).

А. Волошина вважає, що «кожен етнос у процесі своєї життєдіяльності «олюднює» навколишнє середовище та вносить у нього специфічні риси. Із плином часу виникають етнічно значущі предмети-реалії. У лексиці вони фіксуються словами-реаліями» (Волошина, 2000, с. 57).

Г. Томахін зараховує слова-реалії до складу безеквівалентної лексики (Томахін, 1988). На його думку, зважаючи на лінгвокраїнознавчий аспект, до реалій потрібно зараховувати: 1) ономастичні реалії: географічні назви (топоніми), особливо ті, які мають культурно-історичні асоціації; антропоніми –

імена історичних осіб, громадських діячів, учених, письменників, діячів мистецтва, популярних спортсменів, персонажів художньої літератури й фольклору; назви творів мистецтва та літератури, визначні для країни історичні факти та події, назви державних і громадських установ тощо; 2) реалії на позначення апелятивної лексики: географічні терміни, які позначають особливості природно-географічного середовища, флори і фауни; деякі слова (у т. ч. і загальновідомі терміни) на позначення державного устрою, суспільно-політичного життя країни, правознавства, військової справи, мистецтва, освіти, виробництва, побуту, звичаїв, традицій тощо (Томахін, 1988, с. 8).

О. Тупиця та Л. Зімакова також уважають слова-реалії частиною безеквівалентної лексики. Слова-реалії – це слова, які позначають предмети матеріальної культури, що виступають основними для номінативного значення слова. Реалії – це дійсні факти з культури, історії країни, її героїв, традицій, звичаїв, побуту; їхньою характерною рисою є предметний зміст – «тісний зв'язок між предметом, поняттям, явищем, яке вона означає, народом (країною), з одного боку, та історичним проміжком часу – з іншого. Тому реалії властивий певний національний (місцевий) та історичний колорит» (Тупиця & Зімакова, 2011, с. 256).

Оскільки слова-реалії зазвичай позначають національно-культурні реалії, різні вчені пропонують називати їх етнографізмами або культурологічними лакунами.

Як бачимо, серед мовознавців не існує єдиного погляду, які слова чи групи слів слід відносити до безеквівалентної, а які – до національно маркованої лексики, що є фоновою лексикою, а що – словами-реаліями. Проте більшість лінгвістів підтримує думку, що говорити про безеквівалентну, фонову лексику чи слова-реалії доречно в контексті вивчення чи зіставлення двох мов, бо щодо інших мов ці категорії можуть змінюватися, переходити одна в одну.

Слово (лексема), яке для носія однієї мови належатиме до безеквівалентної лексики, для носія іншої – до фонової, і навпаки. Якщо ж поняття «безеквівалентна лексика» і «фонова лексика» є нестійкими, змінними, перехідними, абсолютно логічно враховувати обидві, укладаючи наш словник.

Як бачимо, створюючи онлайн-словник, до його словникових статей доречно включити безеквівалентну лексику з етнокультурним компонентом, лексичні лакуни, лексичні екзотизми, варваризми, етнографізми, які відображають особливості національно-мовної картини світу українців у галузях історії, географії, економіки, етнології, фольклору, літератури, мистецтва тощо і позначають особу, предмет чи явище, які можна проілюструвати за допомогою рисунків чи фотографій.

Тож постає логічне запитання: як відібрати матеріал для словникових статей? Тут може бути кілька варіантів:

1) скористатися вже опублікованими історичними, біографічними, етнографічними, лінгвокраїнознавчими, етнокультурними тощо словниками-довідниками, ілюстрованими енциклопедіями та відібрати ті слова з національно маркованим компонентом, які підлягають візуалізації;

2) шляхом експерименту. Наприклад, запропонувати студентам, які вивчають українську мову як іноземну, різноманітні тексти для читання і виокремити ті слова та реалії з етнокультурним компонентом, які для експериментальної групи виявляться невідомими чи малознайомими. Із цих слів формувати універсальний словник, додавши фото чи рисунки.

**Висновки.** Отже, причинами, які утруднюють укладання онлайн-словника національно маркованої чи безеквівалентної лексики української мови (як іноземної), передусім є розбіжності в трактуванні спеціалізованої термінології та неоднозначність у класифікації цієї лексики, а також відсутність чітких критеріїв виокремлення та методики відбору матеріалу. Водночас укладання такого словника є актуальним, затребуваним і вимагає якнайшвидшого втілення в життя.

### ЛІТЕРАТУРА

- Бацивч Ф.** Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007. 205 с.
- Бондар М.В.** Класифікація національно маркованих одиниць. *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ. Серія Філологія. Педагогіка. Психологія.* 2015. Вип. 30. С. 31–36.
- Бронська А.** Лінгвокраїнознавчий аспект у викладанні української мови як іноземної. *Дивослово.* 2000. № 7. С. 43–44.
- Верещагин Е.М., Костомаров В.Г.** В поисках новых путей развития лингвострановедения: концепция речеповеденческих тактик. Москва : Институт русского языка имени А.С. Пушкина, 1999. 84 с.
- Волошина А.** Безеквівалентна лексика близькоспоріднених мов: проблема семантичної структури. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки (мовознавство)».* 2000. Вип. XXVI. С. 56–64.
- Данилюк Н.** Можливості використання лінгвокраїнознавчих словників для вивчення іноземних мов. *Актуальні питання іноземної філології.* 2014. № 1. С. 68–74. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/akrif\\_2014\\_1\\_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/akrif_2014_1_16) (дата звернення: 01.06.21).
- Попова З.Д., Стернин И.А.** Лексическая система языка (внутренняя организация, категориальный аппарат и приемы изучения). Воронеж : Воронежский ун-т, 1984. 148 с.
- Процик І.** Основні аспекти укладання лінгвокраїнознавчого словника української мови. URL: [http://vlp.com.ua/files/07\\_37.pdf](http://vlp.com.ua/files/07_37.pdf) (дата звернення: 13.06.21).
- Томахин Г.Д.** Реалии-американизмы : пособие по страноведению. Москва : Высшая школа, 1988. 239 с.
- Тупиця О., Зімакова Л.** Безеквівалентна лексика: проблеми визначення. *Рідне слово в етнокультурному вимірі* : матеріали III Міжнародної науково-пр. конференції / упор. М. Федурко та ін. Дрогобич : Посвіт, 2011. С. 251–259.
- Фототлумачний словник української мови.* URL: <https://web.archive.org/web/20160304170257/http://fotomova.com.ua/> (дата звернення: 19.05.21)
- Ященко А., Ключко Т.** Лінгвокраїнознавчий словник як засіб формування соціокультурної компетенції. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки.* 2019. Вип. 35. С. 175–189.
- iPSB – internetowy Polski Słownik Biograficzny.* URL: <https://bur.ur.edu.pl/ipsb-internetowy-polski-slownik-biograficzny> (дата звернення: 03.06.21).

## REFERENCES

- Batsevych, F.** (2007). *Slovník terminiv mizhkulturnoi komunikatsii* [Dictionary of terms of intercultural communication]. Kyiv: Dovira [in Ukrainian].
- Bondar, M.V.** (2015). Klasyfikatsiia natsionalno markovanykh odynyt [Classification of nationally marked units]. *Naukovyi visnyk kafedry YuNESKO KNLU. Serii Filolohiia. Pedagogika. Psykholohiia. – Scientific Bulletin of the UNESCO Department of KNLU. Philology series. Pedagogy. Psychology.* (Issue 30), (pp. 31–36). Kyiv: Vydavnychiy tsentr KDLU. [in Ukrainian].
- Bronska, A.** (2000). Lihvokrainoznavchyi aspekt u vykladanni ukrainskoi movy yak inozemnoi [Linguistic aspect in teaching Ukrainian as a foreign language]. *Dyvoslovo.* (Issue 7), (pp. 43–44). [in Ukrainian].
- Vereshhagin, E.M., Kostomarov, V.G.** (1999). *V poiskah novykh putej razvitija lingvostranovedeniya: koncepcija rechapovedencheskih taktik* [In search of new ways of development of linguistic and regional studies: the concept of speech-behavioral tactics]. Moscow: Institut russkogo jazyka imeni A. S. Pushkina. [in Russian].
- Voloshyna, A.** (2000). Bezekvivalentna leksyka blyzkosporidnykh mov: problema semantichnoi struktury [Non-equivalent vocabulary of closely related languages: the problem of semantic structure]. *Naukovi zapysky. Serii: Filolohichni nauky (movoznavstvo). – Proceedings. Series: Philological Sciences (Linguistics).* (Issue 26), (pp. 56–64). Kirovohrad: RVTsKDPU im. V. Vynnychenka. [in Ukrainian].
- Danylyuk, N.** (2014). Mozhlyvosti vykorystannya lihvokrayinoznnavchykh slovnykiv dlya vyvchennya inozemnykh mov [Possibilities of using linguistic-cultural dictionaries for learning foreign languages]. *Aktualni pytannya inozemnoyi filologiyi. – Topical issues of foreign philology.* (Issue 1), (pp. 68–74). Retrieved June 1, 2021 from: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/akpif\\_2014\\_1\\_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/akpif_2014_1_16) [in Ukrainian].
- Popova, Z.D., Sternin, I.A.** (1984). *Leksicheskaja sistema jazyka (vnutrennjaja organizacija, kategorial'nyj aparat i priemy izuchenija)* [The lexical system of the language (internal organization, categorical apparatus and learning techniques)]. Voronezh : Izd-vo Voronezhskogo un-ta. [in Russian].
- Protsyk, I.** (2007). Osnovni aspekty ukladannia lihvokrainoznavchoho slovnyka vlasnykh nazv ukrajinskoyi movy [Main aspects of compiling a linguistic-cultural dictionary of proper names of the Ukrainian language]. Retrieved June 13, 2021 from [http://vlp.com.ua/files/07\\_37.pdf](http://vlp.com.ua/files/07_37.pdf) [in Ukrainian].
- Tomahin, G.D.** (1988). *Realii-amerikanizmy: Posobie po stranovedeniju* [Realities-Americanisms: A Guide to Country Studies]. Moscow : Vysshaja shkola. [in Russian].
- Tupytsia, O., Zimakova, L.** (2011). Bezekvivalentna leksyka: problemy vyznachennia [Non-equivalent vocabulary: problems of definition]. In M. Fedurko et al., *Ridne slovo v etnokulturnomu vymiri. Materialy III Mizhnarodnoi naukovopr. Konferentsii. – Native word in the ethnocultural dimension. Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference.* (pp. 251–259). Drohobych: Posvit. [in Ukrainian].
- Fototlumachnyy slovnyk ukrajins'koyi movy* [Photo-explanatory dictionary of the Ukrainian language]. Retrieved May 19, 2021 from <https://web.archive.org/web/20160304170257/http://fotomova.com.ua/> [in Ukrainian].
- Yashchenko, A., Klochko, T.** (2019). Lihvokrayinoznnavchyy slovnyk yak zasib formuvannya sotsiokul'turnoyi kompetentnosti [Linguistic-cultural dictionary as a means of forming socio-cultural competence]. *Vykladannya mov u vyshchykh*



*navchal'nykh zakladakh osvity na suchasnomu etapi. Mizhpredmetni zv'yazky. Naukovi doslidzhennya. Dosvid. Poshuky. – Teaching languages in higher education at the present stage. Cross-curricular links. Scientific research. Experience. Search. (Issue 35), (pp. 175–189). [in Ukrainian].*

*iPSB – internetowy Polski Słownik Biograficzny [Polish biographical online dictionary]. Retrieved June 3, 2021 from <https://bur.ur.edu.pl/ipsb-internetowy-polski-slownik-biograficzny> [in Polish].*